

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Házhoz Hozva 80 fill.
Vidékre postán 1.40 k.
Egyes szám ára 2 fillér.
Megjelenik mindennap.

KOLOZSVÁRI HIRLAP

Egy négyszögcentiméternyi hirdetés
ár 5 fillér. Gyárosok
kereskedők és iparosok árszabályozás
vezményben részesülnek.

Apróhirdetés 60 fillér.

Nyilttéri cikkek garmond sora
után 40 fillér fizetendő.

FÜGGETLEN NAPILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egyetem-utca 6. szám.

Felelős szerkesztő:
CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY

Lapkiadó:
KOVÁCS IMRE.

Telefonszám 379.

TÁVIRATOK.

Gautsch lemondása.

Budapest, okt. 15. (Saj. tud.)
Gautsch osztrák miniszterelnök legközelebb beadja lemondását, melyet azzal indokol, hogy nem hajlandó viselni a Fejérváry-programmjóváhagyásáért a felelősséget, melynek feltételül az osztrák viszonyokra is lesz kihatása. Utódjául Bylandt Rheidt minisztert emlegetik.

Szász Károly temetése.

Budapest, okt. 17. (Saját tud.)
Szász Károly ref. püspököt ma délután fél 3 órakor helyezték örök nyugalomra a Kálvin-téri templomból, a hol a ravatal fel volt állítva, a főváros általános nagy részvéte mellett. A szomorú aktuson megjelentek: Antal püspök, Bánffy Dezső báró, Hegedűs Sándor, Wlascics Gyula, Márkus főpolgármester, az Akadémiai és egyetemi tanács testületileg s még számos notabilitás. A szertartást Baksay Sándor püspök végezte. A Kisfaludy-társaság nevében Beöthy Zsolt mondott magas röptű bucsuztatót. A temetőben Petri Elek beszélt, utána pedig Lang Lajos rektor, az egyetemi tanács nevében.

Baneth letartóztatása.

Budapest, okt. 17. (Saj. tud.)
Bércy kapitány ma a zürichi rendőrség által letartóztatatta Banethet. A letartóztatás utáni kihallgatásról szóló jegyzőkönyv állítólag szenzációs leleplezéseket tartalmaz. A kihallgatás után Banethet szabadon bocsátották.

Új képviselő.

Budapest, okt. 17. (Saját tud.)
Copony Vilmost, a szászhermányi választókerület egyedüli jelöltjét ma egyhangúlag képviselővé választották szász-néppárti programmal.

Minisztertanács.

Budapest, okt. 17. (Saj. tud.)
Ma minisztertanács volt a délután

Bécsből Budapestre érkezett báró Fejérváry elnöke alatt, ki a kormányalakításra megkapta a felhatalmazást.

A Zeysig-ügy.

Budapest, okt. 17. (Saj. tud.)
A zürichi rendőrség ma délben a következő táviratot küldte a budapesti rendőrfőkapitányságra: Bércy rendőrtanácsos, ki szombat óta Zürichben tartózkodik, ma hosszasan kihallgatta Baneth Sándort a Zeysig-ügyben. Baneth Sándor Bércy rendőrtanácsos előtt részletes vallomást tett. *A vallomás kompromittáló.* Hogy kire kompromittáló Baneth vallomása, erre vonatkozólag semmi sem mond a zürichi rendőrség távirati értesítése.

Letartóztatott költő és lap-szerkesztő.

Budapest, okt. 17. (Saj. tud.)
A fővárosban ma nagy szenzációt keltett Rudnyánszky Gyulának, az országosan ismert költőnek sikasztás és hamisítás címén történet letartóztatása. Rudnyánszky Gyula ellen a debreceni rendőrség ugyanis köröző-levelet adott ki, mert egy odaváló kéményseprőnek hatósági kéményseprőséget ígért, s ezért hatszáz koronaát csalt ki tőle. Egy debreceni könyvkereskedő cégtől pedig százalékokat vett fel olyan megrendelő levelek alapján, melyek egytől egyig mind hamisítva voltak. Rudnyánszky ezek után elűnt Debrecenből, hol eddig lapot szerkesztett és a fővárosba jövén a Mária utcában vett magának lakást. Időközben felesége Réti Laura az ismert énekesnő válópöt indított férje ellen. Rudnyánszkyt letartóztatása után átkísérték az ügyészséghez.

A kálvinisták gyásza.

Hetvenhat évvel a feje fölött, tömérdek munka elvégzése után sirjába szállott Szász Károly, néhai Szász Domokos erdélyi ev. ref. püspök öcsese, gyászra juttatván a magyar protestáns egyházat, s a magyar irodalmat. Halála híre mély megdöbbenést keltett min-

denfelé, hiszen a megboldogult közéletünk egyik kiváló, ismert jelesége volt. Munkálkodása különösen két irányban lesz örökre becsült. Az író és az egyházi férfin alkotott Szász Károlyban maradandó, irodalmunkra és egyházunkra nagyértékű dolgokat. Benne a magyar litteratura fénykorának egyik részését gyászoljuk ki szalontai tanárkodása idejében Aranyval együtt fáradozott irodalmunk fejlesztésén. Műfordításaival közelebb hozta az angol, német, francia, latin klasszikusokat, ezzel akarván az ötvenes évek közönségének elrontott izlését helyreigazítani. Vörösmarty, Petőfi és Arany buzdítására megkezdett műfordítói munkássága oly termékeny és becses, hogy ahhoz hasonlítható nincs több irodalmunkban. Eredeti munkái is oly nagy számmal vannak — de olyanok, hogy ha egyebet nem is irt volna ezeknél, akkor is előkelő hely jutott volna számára irodalmunk történetében. Kiseb versei, s az általa nagy kedvvel művelt drámái egész kis könyvtárt tesznek ki. A művészi felfogást terjesztő kritikai irányu értekezései szintén igen becsesek.

Egyházi irodalmi munkái, mik e tekintetben örökre utánezandó példák lesznek, — beszédjei és imái közkezen forognak. Mint tanár, mint pap, szavának varázsával mindig magával tudta ragadni hallgatóit. Akár az ígét, akár a tudományt hirdette, közvetlen lebilincselő volt. S ki tudná elmondani, mennyi szolgálatot tett egyházának, — a magyar ev. ref. egyháznak? »Csak a krisztust«, — mint egyik munkájának címe mondá Lelkés és püspöki munkásságát ez a vezérelv irányította, — ennek élt, — s e névnek szolgálatában állott csaknem husz esztendőn keresztül. Megértette Üdvözítőjének szavait, — s elmentén, — tanított minden népet. Amint elfoglalta püspöki széket, megkezdte az egyházmegyék látogatását, s legkisebb egyházközségének szószékéről is beszélt hűveinek a közöttük elharapozott bűnökről, erkölcstelen szokásokról, ostromozván, intvén őket. Nagy szolgálatokat tett egyházunk történetének is, mikor az egyházközségek állapotára vonatkozó adatokat gyűjtötte össze.

Tudományos Akadémiánknak levelező-, — majd rendes tagja, a

Kisfaludy-Társaságnak pedig al-
elnöke volt.

Mint ember a legkedvesebb, a legszerényebb a legcsendesebb volt. Zajtalanul végezte a legnagyobb munkáit, kerülte mindenkor a lármát, a nyilvánosságot. S amilyen csendben élt, ép oly észrevétlenül vonult vissza munkálkodása teréről.

1903. október havában ev. ref. egyháza nagy kárára és sajnálatára lemondott püspöki hivataláról — mielőtt még felretette a tollát is, — mivel magának annyi sok nagy dicsőséget, nemzetének, egyházának oly mérhettelen szolgálatot tett. Azóta csak családja, gyermekei, unokái és dédunokái között élt, kik nehéz betegségének éveit minden erőjükből iparkodtak elviselhetővé tenni.

Kinzó betegségétől, szivbajától, s az utóbbi időben keletkezett tüdőgyulladástól végre megszabadította a halál. Ravatalát egyháza, s nemzetének tudós és irodalmi világa állja körül mélyen lesújtva, de siratja őt mindenki, aki csak ismerte, hisz Szász Károly nemcsak nagy író, nagy egyházférfin, de szeretett, becsült, igazi, egész ember volt.

A színház — üzlet.

Franciaország összes színházi kritikusa föl vannak háborodva. Sőt, ismerve a kritikusok internacionális „természetrájá“-t, valószínű, hogy a fölháborodás hullámai tulesaptak Franciaország határain. Egy párisi színházigazgató ugyanis — ékes francia sajtóbeli szövirágot használva — merényletet követett el a kritika szent szabadsága ellen. Az eset a következőképen történt: Monsieur Antoine, a róla elnevezett színház igazgatója az „Echo de Paris“ drámai kritikusanak, egy François de Nion nevű urnak nem engedte meg, hogy Gandillot „Vers l'amour“ című vígjátékának, melynek azon este van a premiérje, a főpróbáján megjelenjék. Vagy a dolgot kivétköztetve francia finomságából: Antoine ur a főpróbán megjelent kritikust egyszerűen kidobatta. Hogy az igazgatót mi indította erre, könnyen sejtethető: Nion egy idő óta élesen bírálta Antoine működését és az általa színrehozott darabokat, ami érthetően bosszanthatta az igazgató urat.

Hol az Egy forintos áruház? Kossuth L.-utca 3. sz.

(a volt Belmagyar-utca)

A nagyérdemű vevő közönség figyelmébe ajánlom alanti olcsó árak mellett, ujonnan berendezett üzletemet, hol mindenféle diszmű, játék, porcellán, üveg és rövidárak, konyha berendezések, fényűzési Bijoutri, bőröndök, bőrárak, nyakkendők, kézelők és gallérok kaphatók:

Már 30 fillértől

Kossuth Lajos-utca 3. sz.

Kiváló tisztelettel
LAKATOS JÓZSEF.

Gandillot szóban forgó darabja de Antoine meg Nion urak is sokkal kisebb jelentőségűek, semhogy érdemes volna velük foglalkozni, ha az eset nem rejtene magában néhány tanulságot, amiket megszívlelhetne az egész világ színházba járó publikuma. A párisi sajtó, mely vélemény-szabadságát látja megtámadva Antoine eljárásában, nagy port ver föl tegnap óta az ügy körül. A riporterek meginterjúvolták a párisi színházigazgatókat, s ezeknek egy nagy része — a kritikusok újabb fölháborítására — magát szolidárisnak vallotta Antoine-val. A francia „Association de la critique” is beleavatkozott az esetben, melyet külön ülésen tárgyalt. S most Thália berkében a fűszál is a kritika elleni merényletről susog...

Bizonyos, hogy Antoine ur, a derék színház igazgató ellen látszólag joggal zudul a frázisok egész tömkelege. Megtámadott vélemény szabadság... Erőszak a kritika ellen... stb. stb. amiktől e pillanatban csak ugy hemzseg a francia sajtó. De akit a színházi intézménnyel üzött visszaélések már régóta boszantanak, tapsolni fog az Antoine — rendezte színjátékhoz. Nem mintha Antoine ur a tapsra méltó hős volna, hanem azért, mert a Nion-féle érdekkritikusokat le merte szállítani arról a magaslatról, melyre őket nagyvási hóbortjuk, s a tömeg ostobasága helyezték.

Nion és az ő védelmére siető kritikusok röviden azonosítják magukat a komoly kritikával s elkiáltották magukat, hogy ezt gyalázta meg Antoine eljárása. Nos, ha komolyan így állana a dolog, nem akadna széles e világon értelmes ember, aki nem az ő pártjukon volna ebben a fölfújott ügyben. Am a kritikusoknak arról a fajtájáról van szó, akik saját vagy lapjuk anyagi érdekében gyakorolják hivatásukat. Vagy érthetőbben mondva: akiknek a kritikai meggyőződése attól függ, mit fizet érte a színházigazgató, vagy a szerző? Ezek az urak gombamódra tenyésznek Párisban s az ő aprópénzért nyilvánuló „meggyőződésüket” a tömeg előtt „drámai kritika” gyanánt adják elő. Azt a kritikát, melynek egy Saint-Beuve és egy Taibe az atyamesterei, a komoly elvekből, a művészetről való elméletből táplálkozó kritikát senki se azonosítja François de Nion-nal. Ezt az esetet úgy kell fölfogni, hogy egy üzleti vállalkozó, akit az ő üzleti forgalmában valaki károsítani akart, azzal védekezett, hogy az illetőt kidobta üzletéből.

S ennek kapcsán nem árt egy konvencionális hazugságot szelöztetni. A művelődéstörténetíró urak tanítják, s meg is gyökeredezett a közfelfogásban, hogy a színház kulturális intézmény. A közönség annyira hódol ennek a fölfogásnak, hogy rendkívül odaadó figyelemmel kíséri a színházi eseményeket, egy chansonnète-énekesköt magasrendű kulturlény gyanánt ünnepel, s általában a színháznak szenteli szabad ideje nagy részét. A modern társadalomban a valamikor megvetett színház bizonyos nimbusz-

szal vette körül magát, s ez a nimbusz egyformán övezi a „Theatre Français”-t, s az utolsó léha „Concert”-et (Párisban így hívják az Orpheum-szerű színházakat). A sajtó is egyforma komolysággal bírálja a nagy és kisdud színházi eseményeket. Csak így történhetett, hogy olyan komolyan vették Nion ur esetét, amely pedig valójában említésre se méltó.

Nem igaz, hogy minden színház kulturális intézmény. Igenis, az állami tulajdonban lévő, komoly irodalmi eszközökkel dolgozó színház, amely nem a nyereség-veszteség kimutatások szerint működik. De legkevésbé sem az a magánvállalkozásból fakadó üzleti nyereségre alapított színház, amely minden egyebet szolgál, csak az irodalmat és művészetet nem. Ezt a magától értődő disztinkciót meg kell tenni színház és színház között, ha már kénytelenek vagyunk közös néven nevezni őket. S le is kell vonni belőle minden konzekvenciát. Magánvállalkozás — semmi köze hozzá az irodalmi kritikának. A sajtóban közzétett kommunikék üzleti hirdetések, mint minden más hirdetés. A helyett, hogy a kulisszák mögött kenyeret le a kritikust, tessék soronként és szavanként megszabni a díjat. A színház közönséget akar, a sajtó csődíti a közönséget, tehát üzleti szerepre vállalkozik, melyért meg kell kapnia a maga provizióját. A kulturának ezekhez az ügyekhez semmi köze. — Óriási hazugságot követ el, a ki a kettőt összekeveri. Hogy Antoine urnak volt bátorsága ezt a hazugságot nyakonütni, ezért tapsot érdemel. Csodálom, hogy az az ország, mely Taine-t szülte, sajtójában ennek nem ad kifejezést.

A kolozsvári közös tisztek és a magyar vicclapok

Kitiltották a „Borsszem Jankó”-t.

A „Borsszem Jankó” című élc-lap címére érdekes levél érkezett. Ami érdekes, nem feltétlenül kellemes is egyuttal, ezuttal pedig épenséggel nem kellemes az említett élc-lapnak, mint a vállalatnak. Mint organuma azonban szívesen fogadhatja és kitüntetésnek veheti, hogy jó magyarnak tartják és e miatt nem kel egy k. u. k. tiszti kaszinóznak. A kolozsvári közös tisztek kaszinója ugyanis visszaküldte a „Borsszem Jankó”-t „természetesen” német levél kíséretében, a lap múlt heti számának egy képe miatt. Az van ezen a képen megrajzolva, hogy az elpusztíthatatlan vén banya, a kamarilla, félre huz egy függönyt, a mely mögött ott a bitófa, ott a magyarság eltiprása s a kép alatt ott a kommentálás is, hogy nem függöny az nekünk, amit a banya rángat, hanem fátyol. Ennek a kommentálásnak keserű igazság a tartalma, de — igazság, még pedig nagy és megkapó. A Kolozsváron állomásozó császári lájdnándokban pezsegni kezdett a savó, hogy ilyet, még ilyet is mer rajzoltatni, írni egy

magyar ujság, azután pedig krájjchimmeldonnerwetter visszaküldték az ujságot.

Egy előfizetővel tehát kevesebbje van az említett lapnak. Am ez a jelen esetben nemcsak azt jelenti, hogy esztendőnkint a koronával kevesebb folyik be a pénztárba. A kolozsvári k. u. k. tisztek felbuzdulását egyébként is érdemes elemezni. És ez az analízis, mint-hogy hepciáskodó értelmetlenséget is mutat eredményül, mosolygásra is késztet. De egyuttal megdöbbenést is kelt. Mert egy pár száz év óta Magyarországnak, csak Magyarországnak hívják ezt a drága földet s a ki a kenyerét eszi, nem csak hálával és köszönettel tartozik neki, de egyszersmind köteles elismerni és tisztelni a népe történetének igazságait.

Minden áron filozofáló elme kapva-kapva ennél a pontnál azon, hogy a történeti igazságok, akár tetszik apró kis lajdnándoknak, akár nem tetszik: igazságok maradnak és Povodec Vencel kapitány bedughatja a fejét homokba, mert ha így nem is látja és értékeli ő a históriát, a világ látja: Ez filozofálásnak filozofálás, csak-hogy olyan, amelyiknek mi, magyar föld gyermekei adjuk meg az árát és pedig komoly vérben meg pénzben. Mert a Povodec Vencelek a mi véreinket ekszecéroztatják és marsoltatják — békében — a halálba, a Povodec Vencelek arany kard-bojtja magyar pénzbe kerül. És ezeknek a Povodec Venceleknek smarrn a magyar, ezek előtt komédia mindaz, ami nagy és dicső a magyar előtt, nekik „forradalom” a szabadságharc, „megrendszáberlyozás” a muszkától is köcsönként Pulver und Blei, nekik egyszerűen „intó példa” az aradi tizenhárom bitófa. És azok mernek így beszélni, így cselekedni, akik eleddig soha még csak a zsoldjukat sem tudták megszolgálni, akiknek a harci dicsőségük időlen idők óta a rükverckoncentrirung meg chlumi kod volt. Azok, akiknek abban tombolt és merült ki az összes sztratégiai tudásuk, hogy x, vagy x—y gomb legyen a mántlin! Azok, akik évekig tanácskoztak, hogy legyen-e, ne legyen-e lófark a fervezér csakón! Ezeknek nem fátyol a fátyol!

A „Borsszem Jankó” gratuláljon önmagának, amiért visszaküldték a kolozsvári k. u. k. kaszinóból.

A csendőrség 25000 koronája.

Szaporítják a kéményseprőket.

A szakbizottságok ülése.

— Saját tudósítónktól. —

A rendőrség régi botránya még mindig kísértget a közgyűlési teremben, fel fel idézi a miniszterium, mely csekély 25000 koronát kér a várostól a csendőrség által teljesített szolgálat költségei fejében.

Tegnap ismét felmerült a 25000 korona ügye a szakosztályi ülésen, melyet délután négy óra tájban nyitott meg Szvacsina Géza polgármester.

Jelen voltak az ülésen: Csipkés

Károly, Tanács József, Somodi István, Köntzey Imre, Dobál Antal, Nagy János bizottsági tagok, Eszterházy László, Vikol Antal, Nemes Ferenc, Póczy Mihály, Lakatos Ferenc, Tömösváry János tisztviselők.

Az ülés megnyitása után a belügyminiszter leirata került felolvasásra, melyben udvariasan felszólítja a várost, hogy a rendőri vérengzés után teljesített csendőrszolgálat költségei fejében 25000 koronát fizessen.

A városnak tudvalevőleg a pénzből van legkevesebbje, pedig még a belügyminiszteren kívül a közoktatásügyi és a kereskedelemügyi miniszteriumoknak is van követelni valója a városon. A polgármester indítványozta, hogy az összes ilyenemű adósságokat írják össze s azután kérjék a miniszteriumokat, hogy a követeléseket legalább felére redukálják.

Kassa szab. kir. város közönségének a hadsereg szolgálati szabályzatának és büntető törvénykönyvének módosítása tárgyában küldött átiratát pártolólag vették tudomásul.

Vikol Kálmán árvaszéki elnök terjesztette elő a kéményseprési szabályrendeletéről szóló szabályrendelet módosítását. A szabályrendelet a kéményseprők számát 10-től 12-re emeli, kimondja a kéményseprők vagyójogi felelősségét s megállapítja a pontos díj-szabást. A javaslatot, egyhangulag elfogadták.

A kert utcai csatorna-vezeték meghosszabbítására 3000 koronát vesznek kölcsön a nyugdíjalapból. A felsőszén-utcai porondbánya felügyelője részére 40 korona felügyeleti díj megszavazását hozták javaslatba.

Az ülés 5 óra előtt ért véget.

Hirtelen halál.

— Allatriport. —

Tegnap délután 4 órakor a Kossuth Lajos-utca és EMKE-tér sarkán egy taligás ló eldült és néhányperc múlva kiszendvedt. Ezt egy kezdő riporter a következőképpen írja meg:

Lóhalál Kolozsvárt.

(Saját tudósítónktól.) Egy szegény beteges, sokat szenvedett kolozsvári lócsaládapa tragikus sorsáról értesít bennünket tudósítónk. Tegnap délután 4 óra tájban a Kossuth Lajos-utca és EMKE-tér sarkán óriási feltűnést keltett, hogy Balogh László szolgálatában álló 21 éves lónapszamos és többszörös családapa hirtelen összeesett. A járőrelők gyorsan összefutottak és meghatottan nézték, hogyan fekszik az elhunyt lómunkás, aki életében „Bitang” névre hallgatott. Bitang háttal feküdt a sárban és lábaival azt igyekezett megmutatni, hogy lelke a lovak istenének házája felé szállott.

A szeme olyan volt, mintha üvegből lett volna és több csavargó már kísérletet is tett, hogy ellopja az értékesnek látszó üveg-szemeket. Ekkor azonban erős csilingelés közben megérkeztek a mentők, Sárosi törvényhatósági állatorvos-al és Király tb. alkaptányal egyetemben. Az orvos, fájdalom, már csak a gyorsan beállott halált konstatálhatta, amire

a szegény Bitangot állatmetető hálottas házába szállították.

Király tb. alkormány nyomban jegyzőkönyvet vett föl a tragédiáról és kihallgatta a ló hozzátartozóit. Az, aki vele szolgálatot teljesített, csak annyit mondott:

— Egy perccel ezelőtt mindenről panaszkodott. Egyszerre megállt és azt kiáltotta: „Jaj, úgy érzem, hogy elszakadt a hozentrágerem.” Ezzel összeesett.

A család tagjai azt mondták, hogy a szegény Bitang nagyon szorgalmas volt és a mindennapi szénáért sokat huzott. Megható volt, amikor az elhunyt napszámoslovat kiszállították az állatsirkertbe. A család apró tagjai síró nyertés mellett követték atyjuk hült tetemeit. A nézők közül többen megkönnyezték és ezt hajtogatták:

— Hja, ilyen a munkásló sorsa. Az árván maradt család iránt általános a részvét Rókuson.

Mint a késő éjjeli órákban értesülünk, az elhunyt ló husát az éjszaka több vendéglőben fölismerték. Az étlapon mint özpecsenye szerepelt.

HIRIEK.

— **Temetés.** Nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra a tegnapi Szilágyi József érdemes csizmadia mestert, a kolozsvári csizmadia társulat főüzlete igazgatóját. Temetésén testületileg vettek részt pályatársai, kiknek nevében a sírnál Győri mondott a halott felett bucsu beszédet. A temetést Gebauer temetkezési intézete rendezte.

— **Elvesztette egy kis fiúcska,** Balázs Lajos 4 darab bizonyítványát az unitárius collegium igazgatósága által kiállítva. A szíves megtaláló kéretik azokat Pataujdor 15 sz. a. beszolgáltatni, hol illő jutalomban részesül.

— **Az új színház megvizsgálása.** A színház építési bizottsága több fontos kérdés elintézése végett e hó 21-én szombaton ülést tart. Ez ülésen dr. Bezeredy Viktor miniszteri tanácsos fog elnökölni, ki ez időre Kolozsvárra érkezik. Az ülésen részt vesznek még Fellner műépítész, Szilágyi Lajos műszaki tanácsos is.

— **Az Erdélyi Irodalmi Társaság** 1905. évi október hó 22-én, (vasárnap) d. e. 11 órakor, a városháza közgyűlési termében tartandó rendes havi *felolvasó ülést* tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. Szádeczky Lajos r. tag: A csiki székely krónikáiról. (Értekezés.) 2. Révai Károly r. tag: A székfoglalója: A vöröstoronyi határállomáson (Rajz.) Az én édes apám, Csodás időket élünk. (Költemények.) 3. Alessandro Falaschi kapitány (Montopoli, Olaszország) vendég: A curtatonei és montanarai csata 1847-ban. 4. Felszeghy Dezső r. tag: Költemény. Vendégeket szívesen lát az irodalmi társaság.

— **A második állatorvosi állás.** A sertés vágóhídi szabályrendelet kapcsán szóba került egy második, husvizsgáló állatorvosi állásnak rendszeresítése. A tanács takarékosági szempontból elleae volt e tervnek, s kérdést is inté-

zett, valamennyi sz. kir. város tanácsához, ahol sertésközvágóhíd létezik, hogy az igazgató állatorvosi álláson kívül van-e más, állatorvosi állás rendszeresítve. A beérkezett válaszok, Temesvár és Debrecen kivételével, ahol huskivitelre dolgoznak, mindenütt csak az igazgató állatorvos végzi a husvizsgálati teendőit. Ilyenformán valószínű, hogy Kolozsvárt sem lesz második állatorvos a vágóhídon.

— **Adakozás a színházi segély- és nyugdíjintézetnek.** Imberi János és fia cukrász a nemzeti színház nyugdíjintézetének és segítő egyesületének 25—25 koronát adományozott, mely nemes tetteért e helyen mond köszönetet a két jótékony intézet nevében dr. Janovics Jenő igazgató.

— **Kolozsváriak házasságkötése Amerikában.** Érdekes meghívót hozott a mai posta szerkesztőségünkbe a messze távolból, Ohióból. Két szerető szív egyesülését jelenti, kik idegen földre elszakadva sem feledkeznek magyar hazájukról s szülőföldjükön, Kolozsvárt visszamaradt ösmerőseikről. Egyszerű szavakban kérnek fel bennünket arra, legyünk tolmácsai boldogságuknak, hogy arról az itteni rokonok és ismerősök is tudomást szerezzenek, mert valamennyiük külön-külön értesítése nagyon költséges dolog. Készséggel teszünk eleget ohiói hozzátársaink kérésének s őszinte szerencsekívánataink hozzáfűzése mellett itt közöljük a beküldött értesítést, úgy, ahogy az az amerikai nyomdából kikerült: *Meghívó! Jakoby Agoston eljegyezte Zethner Zsuzsanna kisasszonyt. Esküvőjükre, mely Toledóban f. hó 16-án fog megtartatni, cimzett és kedves családját ezennel tisztelettel meghívjuk. Zethner Károly és neje.*

— **A nagymalom kijavítása.** Hétfőn délután történt meg a vizsgálat a Nagymalom kijavítása ügyében. A tanács részéről kiküldött Fekete Nagy Béla polgármester helyettesét, aki más irányban volt elfoglalva, Pethő József városi aljegyző helyettesítette, aki a reálbizott feladatnak kitűnően meg is felelt. Kivüle részt vettek még a bizottságban: Gajzágó Manó tiszti főügyész, Pócy Mihály főmérnök, Debreceni Balázs, Kovács István v. biz. tag, Györgyfalvi Miklós ácsmester Részletes vizsgálat után kitűnt, hogy a zsilipek és a vizkerekek nagyon megvannak rongálva, úgy hogy 2000 koronát kerül a kijavításuk. A javításokat 8 napon belül elvégzik, de felmerült a terv, hogy a malmot helyezzék át más alkalmasabb helyre, ahol megfelelő vizierő volna nyerhető.

— **Az Erdélyi Gazdasági Egylet** állattenyésztési és állatkiállítási szakosztályai legutóbb tartott közgyűlésének egyetlen tárgya az új elnök megválasztása volt. Gr. Bánffy Endre ugyanis lemondott eddigi elnöki tisztéről, helyébe a közgyűlés *Teleki Arvéd* grófot választotta meg az állattenyésztési

és állatkiállítási szakosztály elnökévé.

— **Kéménytűz.** A Postakert utca 4 számú házban kéménytűz volt, a melynek elfojtására a tűzörtségnek közelfekvő laktanyájából két hivatásos tűzoltó kivonult és mielőtt nagyobb veszedelem keletkezett volna, a tüzet eloltották.

— **Megbüntetett tejhamisítók.** A városi főorvosi hivatal szigorúan ellenőrzi az élelmiszer hamisítást. Legutóbb dr. Scheitz Vilmos tiszti orvos a belvárosi piacon négy tejárustól koboztatott el többkevesebb mennyiségű hamisított tejet. A vizsgálat során megállapított, hogy a tejet lefölözték. A főorvosi hivatal a hamisításról jelentést tett a rendőrfőkapitányság kihágási osztályához, a hol a lefölözött tej árusítóit, névszerint *Bandi Istvánnét, Keblezsán Nasztasztiát, Vajas Ferencet és Jaskó Jánosnét* érdemükhöz képest megbüntették.

— **Ismeretlen tolvajcsemete.** Sofron Pável mérai lakos azzal a szomorú panasszal állított be a rendőrségre, hogy a Hunyadi-téren egy 9—10 évesnek látszó tolvajcsemete ellopta tőle pénzesztárcáját, a mely 2 korona 60 fillért tartalmazott. Ez a pénzösszeg csekély ugyan, de neki egy egész vagyont tett ki. Aztán elmondta, hogy a fiatal gyerkőc azzal az ürügygyel csalta ki tőle a pénzt, hogy egy közeli boltból dohányt vásárol neki. Az ismeretlen tolvajcsemetét a rendőrség nyomozza.

— **Nyilvános köszönet.** Mindazok, kik felejthetetlen emléű fiam halálával ért vesztéségemben részvétükkel fájdalom enyhítették, fogadják őszinte hájás köszönetemet. Kolozsvár, 1905. október 17. Özv. Faragó Lajosné.

— **A Wesselényi-szállodában** olcsó és izletes koszt kapható havi 20 frtéért. Elfogad napi abonamát 84 krért. — Tisztán kezelt borok. Bankettek rendezését iziésesen, megrendeléseket olcsó áron, műlatságok kiállítását elfogad. Legalább öt személy előzetes megrendelésére speciális erdélyi ételeket készít. Pontos kiszolgálás. Becses pártfogást kér Manás József.

Színház—Művészet.

Heti műsor.

Csütörtök: Szivem. (Ujdonság.)
Péntek: Szivem.
Szombat: Ikrek. (Ujdonság.)
Vasárnap délután: Szókimondó asszonyosság.
Vasárnap este: Gyerekasszony.

Bizánc. Herceg Ferenc „Bizánc”-a, mely a tavasszal oly szép sikert aratott nálunk, tegnap is zelt házat csinált. A címszerepet, melyet Bihari kreált a darab bemutatóján, ezuttal Hidvégi játszta. Bizánc méltóságteljes, fejedelmi volt. Helyesen, kerülte a pózokat, azonban a második felvonásban több melegséget, nagyobb szenvedélyt vártunk. Egyébiránt általánosságban jobb Bizánc volt, mint Bihari. Giovannit S-bestyén ezuttal is nagy hatással játszta. Kitűnő

volt László Lola-Kalilja. Dezséri, Janovics, Szentgyörgyi, Váradi, Vécsey tüntek még ki a férfiszerepiők közül. Sz. Tóvölgyi Margit pazar pompájával egyedül látszott csak igazolni Bizánc nagyságát és fényét. A hölgyek nagyéste egyszer elfeledkezett arról, hogy a darab a XV-ik században játszik s francia divat szerint öltözködve jelentek meg a bizánci udvarban; másodszer pedig egyikük-másikuk oly szegényesen, hogy rabszolga és nem főrangú nőket sejtettünk bennük az első pillanatra. Játékkukka! Horváth, Jeskó és Lackó tüntek ki. Itt-ott erősen dőcögött az előadás, tekintettel az egész nap szünet nélküli esőzésre.

REGÉNY.

Az apa büne.

Francia regény.

Nyakig bezárt, sötétszínű gyapjuruhaba volt öltözködve, melyből csontos vállai kilátszottak. Ha lovagolnia kellett, e jelmezhez még egy férfinadrágot csatolt, csizmat és kalapot kis zöld fátyollal. Ebben a viseletben tíz mértföldnyi kerületben ismeretes volt és ennek a sajátossága, valamint erős kifejezései, nem csökkenthették a tiszteletet, melylyel mindenkit eltöltött.

Az őrnagy megjövedele megfosztani látszott őt szokott biztosságától. Anélkül, hogy üdvözlőné, meglepetés félelem és harag vegyülékével nézett rá. Végre meghajtotta magát s elfogultan mondta.

— Ön — ön, Károly ur! Ah: nem is hittem, hogy még egyszer látom önt!

— Azonban kedves Florence asszony, bizonyára tudni fogja..

(Folyt. köv.)

1. drb. legfinomabb nickel ketűer szemüveg v. csiptető (orvosi rendelésre is) 1 frt. — **1 darab borotva írásbéli jótállás mellett 1 frt.**

Késműaruk, látszerésseti cikkek, vivőeszközök, stb., nagy választékban

Kun Mátyás

műköszörűs, kés- és kardműves, lát-szerészüzletében.

KOLOZSVART, Kossuth Lajos-u. 2. sz.

Köszörlések, javítások és nickeiezések elvállaltatnak.

Óra vásár! 1000 drb óra raktáron.

Őszi Albert

rás és ékszerész Kolozsvárt Wesselényi-u. 2.

Egy évi jótállás mellett igen erős

nickel óra 6 kor.
acél óra 7 kor.

3 évi jótállás mellett jó minőségű

nickel óra 8 kor.
acél óra 9 kor.

5 évi jótállás mellett legjobb minőségű

nickel óra 11 kor.
acél óra 12 kor.

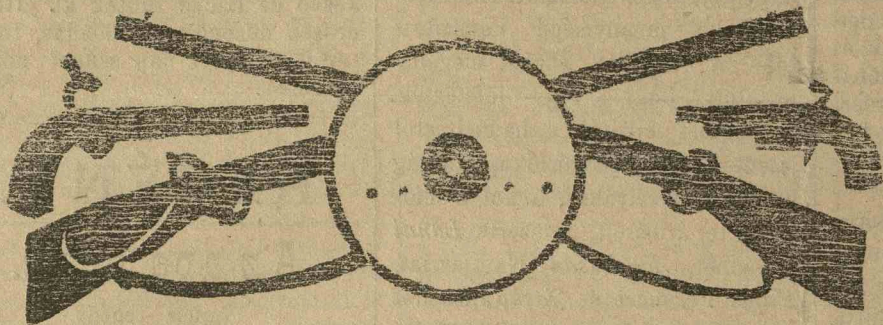
Javítások a legjutányosabb árban vállaltatik

Kitünő minőségű és a legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olcsó árban a

BRASSAI PORTLAND CEMENT-GYÁR

BRASSÓBAN.

Kolozsvárt kapható: Csiki Imre Deák Ferenc utca 39., Segesváry és Társa, uraknál.

lyok, flóbert-fegyverek 6—9—12—14 mm. nagyságban a legolcsóbban jótállás mellett kaphatók. **Mindennemű fegyver, revolver és flóbertekhez való töltények** és egyéb kellékek nagy választékban. — Vidéki megrendelések gyorsan teljesíttetnek. — Javitások, becserezések a legjutányosabb árak mellett.

Osváth Pál

puskaműves,
fegyver és vadászati
cikk raktára.

Kolozsvár,
Deák Ferencz u. 21.

Kész elől és hátul-
töltő vadászfegyverek
revolverek és pisztó-

Wesselényi

szálloda éttermében

szelvényes étkező
füzetek 20 % en-
gedménynyel válthatók.

B. pártfogásért esedezik
Manás József,
tulajdonos.

Uj nagy Butorraktár!

Malom-uteza 1. szám., a főposta háta megett.

Bejárat Szeszák kocsiyártóval szemben.

➔ **Kézpénzért vagy részletfizetésre.** ➔

Matt hálószoba berendezések legjobb kivitelében. Ebédlő szoba berendezések, magas divánok szintén a legjobb kivitelben. Nagy választékban kaphatók mindenféle butorok, ugymint lackirozott, furniros, politiros stb. Tükör, diván, fotel szintén nagy választékban. Magas plüsch diván olcsó árban. Egy próbavásárlás mindenkit meggyőzhet annak valódiságáról.

Tisztelettel

KLEIN R. és TÁRSA.

Baumzweig Emil üzletvezető.

Kárpáti mell-thea és növényszirup

◀ legjobb mindennemű ▶

köhögés, rekedtség és hurut

— elmulasztására. —

Még gyermekeknél is használható!

Főraktár:

Burger Frigyes

„Egyszarvu“ gyógyszerárában

Kolozsvár,

Mátyás-tér 10. szám.

Pénzt

takarít meg magának, aki hibás vagy elromlott óráját nálam javíttatja meg. Próbálja meg mindenki, bámulatos olcsó árakon szakszerű tiszta precíz munka. Jótállásért írásbeli kezességet vállalok.

Aki szemüveget vagy cvickert nálam vesz, mindenkinek a szeméhez választva, vagy orvosi rendeletre is, a legfinomabb kristályüveggel 60 krtól 1 forintig.

Szakképzett és gyakorlott munkám által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a n. é. közönségnek kis pénzért jó munkával szolgálhatok.

Javitok legkényesebb Chronometer és Chronograph ütő repetir órákat is a legszakszerűbben. Tisztelettel

Somi Imre

műorás és látszerkereskedő,
Emke-tér 1. sz. (Ev. ref. theol.
épülete alatt.

Fontos hogy elolvassa.

Páratlan alkalmi vétel.

- 1 darab valódi *Solingeni borotva* vászon tokban,
- 1 darab borotva *ecset* nickel foglalásban,
- 1 drb kitünő minőségű *Szappan*,
- 1 drb lapos, fehér uri *tolkés*, két pengével

4 korona,

vidékre bérmentve 4 kor. 90 fill.

Deutsch Miksa

orvosi műszer, kötszer és látszer-gyára.

Raktár:

Mátyás király-tér 5. szám.

Köszörülések és nickelezések gyorsan és olcsón.

Hirdetések jutányos árban felvétetnek.

Weisz és Társa szabó-üzlet

férfi-, fiu- és gyermekruha raktár Kolozsvár, Deák Ferenc-utca 9. sz.

Őszi bevásárlási utainkból hazaérve van szerencsénk a n. é. szülők és a nagy közönség figyelmét felhívni dusan berendezett **férfi-, fiu- és gyermekruha raktárunkra és szabó-üzletünkre**, a hol a legkényesebb igényeket is pontosan elégítjük ki.

Nagy raktár honi-, angol- és skót-szövetekből.

Saját készítésű **kész ruhák és szörme-ruk, városi- és utazóbundák, sport- és dan-bőr kabátok** és minden e szakba vágó áruk nagy raktára. Egyszeri próbavásárlás mindenkit meggyőzöttet azon tényről, hogy a legjobb és legjutányosabb beszerzési forrás.

A n. é. közönség nagybecsű pártfogását kéri tisztelettel

WEISZ és TÁRSA Deák Ferenc-u. 9. sz. (Rucska-ház.)

Mosó-intézet!

A nagyérdemű közönség becses tudomására kívánom hozni, hogy ujjonnan berendezett

➔ **Mosó-intézetet nyitottam.** ➔

Semmiféle rongálló szert a mosásnál és gépeket a vasalásnál nem használlok, hanem mint az eddigi hét év alatt ismert cégemet pontos kiszolgálás és szolid elbánással fogom tovább folytatni **Deák Ferencz-utca 11. sz. a. hátul az udvaron és Szentegyház-utca 8. sz. a.**

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradok tisztelettel

Bari Zsigmondné.